

«Технології в галузях тваринництва»

Лекція №22

Тема: Годівля та утримання кролів.

1. Особливості годівлі кролів.
2. Особливості утримання кролів.
3. Відгодівля і забій кролів

Розрізняють два основні методи розведення кролів: чистопородне розведення і схрещування, про які мова піде у статті. Також розповідатиметься про необхідні умови утримання домашніх кроликів, їх годування.

Вільне утримання кроликів: вольєрне і випасне. Існує досить багато способів вільного утримання кролів, але все ж їх можна розділити на два основних: вольєрне (вільний вигул, але корм отримують у годівниціях) і випасне (частина року кролики знаходяться на підніжному кормі).

Розведення та утримання кролів повинне здійснюватися за допомогою методів розведення, тобто системи підбору кролів, яка враховує видову та лінійну належність, породи. Розрізняють два основні методи розведення кролів: чистопородне розведення і схрещування.

Чистопородне розведення - це парування тварин, що належать до однієї породи. Основна мета чистопородного розведення та утримання кролів - поліпшення, збереження та удосконалення необхідних цінних та високопродуктивних порід кроликів, що не вимагають глобальних змін. Схрещування - це метод розведення та утримання кролів, що призводить до перетворення малопродуктивних ліній порід у високопродуктивні, а також усунення наявних недоліків породи або виведення нових.

Розведення та утримання кролів багато в чому залежить від якості створених умов. Потрібно пам'ятати, що антисанітарія та поширення захворювань негативно впливають на тварин, що робить розведення неефективним і малобюджетним. Умови розведення кроликів повинні відповідати ветеринарним вимогам, потрібно дотримуватися профілактичних та зберігаючих заходів, дотримуватись встановлених строків окролу і злучки, включати племінні маніпуляції, індивідуальний підхід до годівлі вихованців, своєчасну ізоляцію хворих тварин. Всім цим вимогам до умов розведення кроликів найкраще відповідає кліткова система розведення та утримання кролів. **Головна перевага кліток** - їх можна зробити абсолютно з будь-якого матеріалу, що достатньо економічно вигідно. Клітка має бути досить простою. Для більш зручного утримання (чищення, роздачі корму та ін.) клітку рекомендується розташувати на висоті 0,7-0,9 метрів від землі.

Існує кілька способів кліткових умов розведення кроликів:

Зовнішній спосіб - клітки розміщують поза приміщенням, що дозволяє отримати більш життєстійких тварин з густим шерстним покривом.

Комбінований спосіб - з весни до осені тварин утримують в клітках на вулиці, а взимку переносять в приміщення.

Закритий спосіб - кролики цілий рік утримуються в приміщенні.

Клітки повинні бути обладнані годівницями, найкраще самозаповнюючими, що дозволяють вигодовувати дозовано і безперервно. Також в клітках повинні бути поїлки, найкраще керамічні, які призначені для щоденної зміни питної води.

У розведенні кроликів важливу роль відіграє годівля тварин. З ранньої весни до пізньої осені кроликів можна годувати зеленими кормами, що багаті поживними речовинами. Корисними є конюшина, люцерна та ін. Часто використовують дикорослі трави: подорожник, кульбаба, лопушник, полин, пирій, суріпиця і ін. Обов'язково потрібно вміти розрізняти отруйні трави, що категорично не можна давати тваринам: борець, чистотіл великий, жовтець, вороняче око, віх отруйний, блекота чорна. Серед грубих кормів кролям краще давати сіно (вересень-травень). Основним концентрованим кормом є комбікорм, що є збалансованим по своїй поживній цінності. Таким кормом можна вигодовувати тварин цілий рік.

Вирощування кроликів

В основу технології вирощування молодняка на м'ясо покладено виняткову біологічну особливість кролів — високу енергію росту й оплату корму в перші 2—3 місяці життя. Залежно від строків відлучення кроленят практикують два способи вирощування молодняка на м'ясо (інтенсивний і бройлерний).

Інтенсивний спосіб має кілька варіантів і в основу його покладено біологічну особливість кролематок поєднувати сукрільність з лактацією. Один з варіантів інтенсивного вирощування —

відлучення кроленят у 30 днів і парування самок на 25-й день лактації. При цьому від самки за рік можна одержати 36 кроленят, або до 100 кг м'яса в живій масі. Другий варіант інтенсивного вирощування полягає у тому, що кроленят відлучають у 45-денному віці, а кролематок парують на 30-й день лактації. Таким чином можна виростити 30 кроленят і одержати від самки 80 кг м'яса в живій масі. В обох випадках кролематки дають по шість окролів за рік, а кроленят вирощують до 90-денного віку і реалізують живою масою 2,5—3 кг.

При бройлерному вирощуванні кроленят відлучають у 60—65-денному віці і реалізують при досягненні ними живої маси 1,8—2 кг. Самок парують за кілька днів до відлучення чи в день відлучення приплоду, що дає змогу одержати від них чотири окроли за рік і виростити 20—25 кроленят, або виробити 35—45 кг м'яса в живій масі. Незважаючи на значно менший обсяг виробництва м'яса з розрахунку на самку, цей спосіб має ряд істотних переваг. Витрати кормів при бройлерному вирощуванні кроленят становлять 2,8—3 корм. од., а при вирощуванні до 90-денного віку — 4,5—5 корм. од. Подовження підсисного періоду до 60—65 днів при бройлерному вирощуванні створює сприятливі умови для росту й розвитку кроленят, значно зменшує кількість шлунково-кишкових захворювань, підвищує життєздатність і знижує відхід молодняка. При цьому способом відпадає потреба в приміщеннях для дорощування відлучених кроленят.

Утримання молодняка до реалізації разом із самками дає змогу в 2—3 рази зменшити кількість кліток і тим самим збільшити навантаження на кролівника. При інтенсивному вирощуванні кролів па м'ясо однією з найважливіших умов є повноцінна годівля як самок, так і відлученого молодняка.

Краще і на багато зручніше розводити кролів в клітках. Клітки для кролів дають всі можливості для організації харчування і розмноження кролів. В клітках на багато ефективнішими будуть всі заходи профілактики і лікування захворювань. В залежності від способу утримування, кліматичної зони, та інших факторів клітки можуть знаходитися на вулиці, в приміщенні або комбінованим способом: влітку на вулиці, взимку в приміщенні. Хоча єдиної думки не має, але всеж таки в умовах нашої кліматичної зони (в Україні) багато хто радить використовувати саме комбінований метод утримування кроликів. Та у всіх випадках, незалежно від методу утримування, слід знати одне важливе правило — кролики погано переносять протяги понад 30 см/с. Також кролі чутливі до перепадів вологості повітря. Оптимальною є відносна вологість близько 60-75%. Не слід розмішувати клітки кроликів біля водойм і боліт. У зимовий час в закритих приміщеннях кролики повинні отримувати достатню кількість світла - не менше 8-10 годин на добу. Якщо клітка кролика знаходиться в приміщенні, потрібно забезпечити приплив чистого повітря.

Клітки для кроликів НППЗК

Двомісна клітка для дорослих кролиць з гніздовим відділенням. Клітки для кроликів конструкції НППЗК призначені для утримання дорослих кролів. Конструкція являє собою блок з двох кліток, кожна з яких 100 см завдовжки і 55 завширшки. Кожна клітка складається з двох відділень: гніздового (маточного) і кормового. Гніздове відділення розміщується з боку бічних зовнішніх стінок. Воно має суцільну дерев'яну підлогу. Друга частина клітки для кроликів — це кормове відділення. Його підлога може бути рейкова або сітчаста з розміром комірок 16x48 мм. Між цими відділеннями встановлюється перегородка з отвором-лазом 17x17 см. Рекомендовані розміри гніздового відділення: глибина — 55 см, довжина — 40 см, висота — до кришки 50 см в сторону і 35 — з задньої.

Одноярусні клітки для кролів КБК

Універсальна батарея для утримання кролів КБН-8

(1 - клітина, 2 - поїлка, 3 - годівниця ККБ, 4 - стійка; 5 - шланг)

Одноярусні клітки батареї КБК (конструкції ОПКБ НППЗК) залежно від розмірів можуть застосовуватися по різному. Для промислового кролівництва використовуються шедеви 60 м довжини і 3 м ширини. Для невеликої комерційної ферми застосовується шед 28 м довжини і 3,1 ширини. Сам шед - це прямокутний сарай, який складається з 3-х метрових фрагментів. Одноярусні клітки батареї КБК монтують в блоки по 4 штуки.

У клітках для кролиць можна одночасно вирощувати до 10 кроленят. Розміри такої клітки наступні: довжина — 889 мм, ширина — 780 мм і висота — 420 мм. Підлоги використовуються рейкові з пластмаси або дерева. Клітка виготовляється з оцинкованої сітки з комірками 16x48 або 25x25 мм. Рейки беруть із заокругленими краями, товщиною і шириною 25x25 мм. Між рейками залишають щілину 140 мм. З боків по всій довжині рейки оббивають металевою смугою (ширина 5 мм).

Для самок, що утримуються на відгодівлі виготовляють клітки з розмірами 889х576х420 або 720х600х420 мм, для самців — 889х288х420 мм. У такій клітці може бути один самець або вирощуватися 6 голів молодняку на відгодівлі, 4 ремонтних самки або 2 ремонтних самця.

Одноярусні клітки для кролів КБК можуть використовуватися в шедах (сараях). Такі блоки складаються з 4 або 8 кліток і розраховані на кролиць з кролятами до відсаження або утримання 6 голів молодняку до 4 місяців.

Клітка для кролів КСК-1

1 - дверці, 2 - штуцер з колекторною трубою; 3 - бункерна годівниця, 4 - шланг, 5 - стійка; 6 - автопоїлка

Клітка для кролів КСК-1 виготовляється з сітки з розміром комірки 16х48 мм. Для окантовки ясел і кришки використовується метал. Клітка для кролів КСК-1 має стійки з кутового прокату. Дверцята розташовується зверху клітки. Клітковий блок закріплюється за допомогою гачків на поздовжніх опорних кутах і несучих стійках. Клітка для кролів КСК-1 розташовується на висоті 35 см над підлогою кормового проходу. На передню стінку клітки вішають 1 автонапувалку на 2 клітки і бункерну годівницю для гранульованих кормів.

Клітка для кроликів конструкції Є. Овдеєнко являє собою бокс з 24 окремих клітин, які розташовані в чотири яруси. Клітка для кроликів конструкції Є. Овдеєнко має розмір - 40х70 см. Під кожною кліткою розташовується піддон на 6-10 см нижче підлоги.

У середині клітки встановлюються ясла для трави, годівниці та поїлки. Із зовнішнього боку бокс захищений від вітру, снігу і дощу спеціальними лядами, які закривають на ніч. Відстань від ляд до клітки — 15-20 см. Внизу і вгорі між помостом і верхнім козирком залишають невеликий простір, щоб клітка для кролів добре вентилювалася.

Клітки для кроликів конструкції «Кленовий-Чегодаєва» призначені для утримання тварин на вулиці.

Розміри клітки конструкції «Кленовий-Чегодаєва»: 240 см довжина, 65 см ширина, висота з боку передньої стінки 65 см, з задньої - 45 см. Підлога виконується з рейок суцільним настилом з нахилом до фасаду.

Гніздові відділення клітки для кроликів мають дерев'яні перегородки або вставні ящики-маточники розміром 45х30 см з висотою 20 см (без кришки). Годівниці і поїлки ставлять на підлогу клітки. Дверцята виконуються з металевої сітки. Витрата матеріалів складає: 0,3 куб м пиломатеріалів та 0,6 кв м сітки для дверцят.

Також до цих кліток можна пристроювати вольєр - сітчасту Вигульну зону для кроликів. Підлога в ньому сітчаста, годівниці та поїлки ставляться в зручних місцях. Клітки для кроликів і вольєри мають маточники однакових розмірів.

Клітки для кроликів «Раббітакс 1 Д» і «Раббітакс 1 Д2» - бюджетний варіант простої конструкції. Ці клітини складаються з двох відділень, одне з яких обладнано під маточник. У моделях Раббітакс з індексом «В» використовується принцип екологічного кролівництва з перенаправленням повітряних потоків. У клітках підігрівається вода в поїлках і гніздо в маточниках. В деяких випадках може використовуватися підігрів бункерної системи та додатковий захист від комах і комарів.

Також є конструкції кліток для кролів Раббітакс для промислового розведення кроликів, розрахованих на 25 і більше голів. Клітки для кроликів «Раббітакс» складаються з декількох відділень з напівавтоматичними годівницями, підігріваються поїлками і маточники. Обов'язковим елементом є примусова вентиляційна система.

Модульна клітка для кролів «Кролівнік»

«Кролівнік» - модульні клітина, Яка Може складаються з декількох ярусів: базового, суміжного, пікового або пологового. Можливе використання клітки без суміжного ярусу - тоді піковий (або пологовий) ярус встановлюється на базовий.

Утримання кролів в таких клітинах не вимагає великих витрат праці і часу. Клітки Д. Титаренко «Кролівнік» — оптимальні Рішення в плані ціна/якість, в якому поєднується невисока вартість виготовлення кліток і сучасна Конструкція.

Вирощування кролів — чи не самий поширений вид діяльності в сільському господарстві не лише в нашій державі але і у всьому світі. Вирощують кролів як на крупних тваринницьких фермах так і в приватних присадибних господарствах. Мабуть кожен, хто живе в сільській місцевості або має родичів чи знайомих в селі неодноразово бачив, як вирощують кролів в домашніх умовах.

Вирощування кролів зазнало широкої популярності, і тому є багато причин. По перше, вирощування кролів дає нам змогу отримувати корисне дієтичне м'ясо а також пух і хутро. По друге, кролі швидко ростуть і досягають статевої зрілості, завдяки чому набрати оберти в вирощуванні кролів можна за короткий проміжок часу. За рік одна самка може принести кілька десятків крольчат.

Крім того, що кролі швидко розмножуються, вони ще й швидко набирають вагу, особливо кролики-акселератори. За 4 місяці вони можуть набрати 5 кг.

Технологія вирощування кролів

Вирощування кролів можна проводити двома способами — звичайний (з відсаджоюв від самок) і вирощування бройлерних кроленят.

При першому способі найбільш вигідно кроленят забивати на м'ясо у віці близько чотирьох місяців, так як при вирощуванні до більш пізнього віку різко збільшуються витрати корму на приріст, а при забої в більш ранньому віці кроленята не досягають забійних кондицій. Для інтенсивного вирощування кролів на м'ясо добре використовувати помісних кроленят, отриманих від промислового схрещування.

Раціони сукрольних і лактуючих самок, кроленята яких будуть використані на м'ясо, слід збільшити приблизно на 10-15 відсотків в порівнянні зі звичайними. Самок, що годують кроленят, необхідно годувати високопоживними збалансованими кормами. При вирощуванні кролів на м'ясо, під самкою залишають не більше 6-7 кроленят. Коли кроленята досягають 40-45 денного віку — їх необхідно відсадити від матері. В такому віці вони вже можуть обійтися без молока. Відсаджувати кроленят треба невеликими, однорідними за статтю та віком групами. Влітку крольчатам у віці від 45 до 55 днів можна давати в добу на голову по 45 грамів зерна і 450 грамів злаково-бобової трави. Потім кількість зерна слід поступово збільшувати, доводячи до 70-денного віку до 70, а до 80-денного до 80 грамів. Починаючи з 80-денного віку і до кінця періоду вирощування зернові рекомендується давати по 90 грамів.

В зимовий період концентрати згодують в таких же кількостях, як і влітку. Необхідно лише невелику частину зерна (10-20 відсотків від загальної ваги) замінити кормами з більш високим вмістом білка, наприклад макухою або шротом.

Поряд з концентратами взимку корисно давати варену картоплю - спочатку по 50-70 грамів, а потім по 150 грамів. Кількість сіна збільшують поступово з 100 до 150-170 грамів.

В зимовий період замість картоплі можна використовувати цукровий буряк і хороший морквяно-капустяний або комбінований (із злаково-бобових трав) силос. У зимовий час корисно в раціон додавати кісткову муку або кісткову золу: до 60-денного віку кроленят по 0,5-1 граму, в наступний місяць по 2 грами, а потім до кінця вирощування по 3 грами на голову на добу. При відсутності хорошого вітамінного сіна, моркви або силосу кроликам дають по 0,5 грама вітамінізованого риб'ячого жиру.

Вирощування кролів передбачає 2-3 разове годування на день. При годуванні за вказаним раціоном кролики великих скоростиглих порід до 4-місячного віку досягають живої ваги 2,8-3 кілограми.

При вирощуванні бройлерних (молочних) кроленят на м'ясо їх тримають зазвичай під самкою до 70-75-денного віку, після чого відразу забивають. Случають самок приблизно на 50-й день після окролу. Цей спосіб вирощування м'ясних кроликів має свої позитивні і негативні сторони.

Крім того, при забої бройлерних кроликів отримують шкурки низької якості, зазвичай не вище 3-го сорту.

При вирощуванні бройлерних кроликів постійно стежать за здоров'ям самок і в разі потреби замінюють хворих, холостих, маломолочних самок ремонтним молодняком. Для цього залишають на дорошування в кожному з перших трьох окролів приблизно 10 відсотків вирощених самочок, пускаючи їх у першу злучку не раніше 5-6-місячного віку.

Успіх вирощування м'ясних кроленят в більшій мірі залежить від молочності самок. Тому треба вибирати найбільш молочних самок, здатних вигодувати в середньому за один окрол по 6-7 кроленят з високими добовими приростами (25-30 грамів). У раціон бройлерних кроликів включають найбільш доброякісні і корми, що добре поїдаються. Концентровані корми містять влітку в кількості 45, а взимку 50-60 відсотків від загальної поживності раціону.

До групи соковитих і зелених кормів включають силос з кормової капусти з морквою, картопля, буряк цукровий або кормовий, морква, різні трави (краще бобові). Для того, щоб кролики краще поїдали силос, його присипають концентратами. В якості грубих кормів краще давати бобове або злаково-бобове сіно. При дачі кроликам досхочу молоді бобової трави (конюшини, люцерни) влітку

або добре облистненого бобового сіна взимку, витрати концентрованих кормів можна значно скоротити, приблизно в 2 рази проти зазначених норм.

Раціони лактуючих самок краще складати по п'ять днів або в крайньому випадку по декадах, даючи самкам відразу після окролу корми, що містять 250 - 300 кормових одиниць, поступово збільшуючи, доводити загальну поживність раціону до 70-75-денного віку кроленят до 1300-1600 грамів кормових одиниць .

При вирощуванні бройлерних кроленят, як і при звичайному інтенсивному вирощуванні кроленят на м'ясо до 3,5-4-місячного віку, на кілограм приросту ваги витрачається близько 6,5 кілограма кормових одиниць.

При певних умовах (гарне годування, висока молочність самок, скоростиглість тварин) можна отримувати бройлерних кроленят вагою 1,8-2 кілограми при утриманні під самками до 60-денного віку.

Скорочене вирощування бройлерних кроликів можливо при згодовуванні гранульованих кормосумішей з вмістом близько 160 грамів перетравного протеїну на 1 кормову одиницю. Склад такої кормосуміші (відсоток по вазі): трав'яна мука бобових - 40, зерно ячменю - 30, макуха під-солнечниковий - 10, пшеничні висівки - 5, горох - 8, дріжджі гідролізні - 2, патока - 2,5, м'ясо-кісткове борошно-1, 4, трикальційфосфат-0, 8, сіль -0,3.

Вирощування кролів в домашніх умовах

Як вже зазначалося раніше, вирощування кролів є однією з найбільш вигідних і поширених діяльністю в домашніх умовах. Це пояснюється тим, що при порівняно невеликих витратах грошей і часу Ви отримуєте високоякісне м'ясо, шкірку та іншу продукцію. До того ж кролики - одні з найбільш скоростиглих тварин. У рік самка здатна принести 40-60 кроленят, а це приблизно близько 80 кг хорошого, дієтичного м'яса.

Вирощування кролів в домашніх умовах забезпечить Вас і Вашу родину корисним свіжим м'ясом. Адже кролик це не свиня, яку вирощують пів року а потім ще пів року їдять з морозильної камери (трішки утрирую). Кролики тваринки невеликі, і якщо їх кількість достатня на задньому подвір'ї чи в сараї — в любий момент можна поласувати свіжим поживним м'ясом.

Кролики відрізняються від інших тварин більш інтенсивним обміном речовин. Вони добре переносять холод, однак чутливі до перегріву, протягам і впливу прямих сонячних променів. Це необхідно враховувати при розміщенні ваших кролів на подвір'ї чи в приміщенні.

Існує велика кількість варіантів розведення кроликів. Наприклад, часто їх містять в підвалах, або сараях, іноді навіть дозволяють кроликам самим для себе рити нори. Це досить нерентабельно, тому що неможливо встежити за всіма особинами і до того ж Ви будете мати обмежений доступ до новонароджених, так як самки роблять свої гнізда в глибоких норах.

Вирощування кролів найбільш вигідне за умови розміщення їх в спеціальних клітках або вольєрах. Головна перевага клітки полягає в тому, що її можна зробити абсолютно з будь-якого матеріалу самому, що економічно вигідно. Бажано, щоб клітка була досить простою. Для більш зручного обслуговування (роздачі корму, чистки і т.п.) краще всього розташувати клітку на висоті 0,7-0,9 м від землі.

Існує різні способи кліткового утримання кролів: зовнішній спосіб, комбінований і закритий спосіб. Зовнішній спосіб вирощування кролів передбачає розміщення кліток поза приміщеннями круглий рік. В результаті цього досягається створення більш життєстійких тварин з густим волоссяним покривом. Комбінований спосіб вирощування полягає в тому, що з весни до осені кролі містяться в клітках на вулицях, а взимку переводяться в приміщення. І закритий спосіб — тобто тварини цілий рік знаходяться в приміщенні.

Клітки обов'язково обладнуються годівницями, бажано бункерними (самозаповнюються), які дозволяють годувати концентратами безперервно і дозовано. Поїлки краще вибирати керамічні, призначені для щоденної зміни питної води.

Що ж стосується годівлі, то з ранньої весни і до пізньої осені представляється можливість годувати кроликів в основному багатими поживними речовинами, зеленими кормами. Найбільш корисними є: конюшина, люцерна та інші. Широко використовуються для годівлі в домашніх умовах і дикорослі трави: кульбаба, лопушник, подорожник, полин, суріпиця, пирій і т.д.

Крім того, слід розрізняти отруйні трави, які не можна давати: лютики, борці, чистотіл великий, віх отруйні, вороняче око, блекота чорна. З грубих кормів основним протягом вересня-травня служить сіно. Для однієї самки з приплодом слід заготовити приблизно 150 кг сіна. Основним

концентрованим кормом служать комбікорми, які по своїй живильній цінності є збалансованими. Такий корм можна згодовувати цілий рік.

Розведення. Спаровувати самок можна вже у віці 4-5 міс. Для злучки самку підсаджують у клітку самця. Контроль за вагітністю проводиться протягом 10-12 день після злучки. Вагітність (сукрольність) триває, як правило, 28-30 днів.

Годування молодняка кролів. Перші 18-20 днів кроленята харчуються тільки молоком матері, а з 20-денного віку починають поїдати корми, які отримує кролиця. У 30-45-денному віці кроленят віднімають від маток. Їм згодовують корми, якими вони харчувалися до відбирання. Концентровані корми (ячмінь, овес, кукурудза та ін) обов'язково дроблять або плющуть, так як кроленята ще погано пережовують цілі зерна. Охоче поїдають кроленята різноманітні мішанки, картопляне пюре, посипане висівками.

Основним найбільш живильним кормом для молодняка є посівні трави - конюшина, Вико-овес, суміші однорічних трав, свіже лугове різнотрав'я. Ранньою весною в якості вітамінної підгодівлі дають молодняку пророщений овес. Слабих кроленят виділяють в особливі групи і підсилюють їм годування. Орієнтовна річна потреба в кормах для самки з приплодом до 4-5-місячного віку (20 голів) і часткою самця наступна: сіна конюшини 1 центнер, трави 8-9 центнерів, картоплі 1 центнер, моркви червоної 70 кілограмів, концентратів 80 кілограмів. Для південних районів, де зима коротше, річна потреба в сіні зменшується, а потреба в траві збільшується.

Відгодівля і забій кролів

Для отримання більш вгодваних тушок кролів за 25-30 днів до забою ставлять на відгодівлю. Молодняк починають відгодовувати з 4-5-місячного віку. Кролики середніх порід дають приріст приблизно 25 грамів, а кролики великих порід - 35 грамів на добу. Кількість жиру в загальному приріст кроликів за час відгодівлі може збільшитися до 500 грамів. В залежності від наявних приміщень застосовують індивідуальну і групову відгодівлю. При груповій відгодівлі слід попередньо підібрати групи кроликів за статтю, віком і вгодваністю. Слабких і забіякуватих кроликів відгодовують в окремих клітках. Молодих самців тижні за три до постановки на відгодівлю каструють. Відгодівлю вигідніше проводити восени, використовуючи відходи городніх культур, дрібний буряк і моркву, кормову капусту, отаву бобових трав, концентрати (відходи вівса, ячменю, а також висівки) в суміші з вареною і в міру присоленою картоплею. Годують кроликів 3-4 рази на день. За 12:00 до забою годування припиняють.

Кращий час для забою кролів на шкурку - листопад - грудень, після закінчення осінньої линьки, коли виростає пишній, густий зимовий покрив. Шкурки неперелинявших кроликів знецінюються. Мездра на хребті, боках, огузка на стегнах у перелинявших тварин чиста або з дуже легкою синявою. Мездра оголюється на живому кролику при продуванні проти напрямку волосся. Товарну цінність шкурок часто знижують Закуси. Найпростішим, легким способом забою кролів є м'який удар палицею по потилиці. При м'якому ударі кровоносні судини під шкірою не розриваються і на м'язі не буває синців, що знижують якість шкурки. Кроликів зазвичай беруть лівою рукою за задні ноги і опускають вниз головою, потім наносять удар по потилиці. Для кращого знекровлення гострим ножем видаляють очне яблуко. Кров стікає через очну западину. Знекровлення відбувається 5-7 хвилин. Щоб сеча не зіпсувала м'яса при обробленні тушки, її обов'язково видаляють. Для цього кролика перевертають догори головою, беруть за передні ноги лівою рукою, а правою проводять кілька разів по животу вниз.

Для зняття шкурки кролика підвішують за задні ноги. Вище скакальних суглобів гострим ножем роблять кругові розрізи шкіри, від яких проводять подовжні розрізи по задньому краю стегон до нижньої частини хвоста і потім роблять проколи між великою гомілковою кісткою і сухожиллям п'яркової кістки, в які вставляють розп'ялку. Знявши шкурку із задніх кінцівок, її стягують до голови, підрізаючи при цьому підшкірну плівку. При зйомці шкурки з голови і передніх кінцівок (до зап'ястного суглоба) перерізають вушні хрящі, видаляють їх і обрізають шкіру навколо очей, носових хрящів і губ. Підчищають і знежирюють мездру на конусоподібних дерев'яних болванках ножем або тупою косою в напрямку від хвоста до голови. Якщо на шкірці є прорізи, їх зашивають суворою ниткою. Після цього шкурку натягують на правилки волосяним покривом вниз.

Неповне розтягнення шкурки зменшує її розміри, а зайве - погіршує якість шкурки, так як хутро буває на таких шкурках рідкісним. Шкірку на правилах переносять в сушарку і підвішують на вішалках. Сушать при температурі 23-25 градусів. Пересохлі шкурки при упаковці і транспортуванні ламаються, недосушені можуть зіпсуватися

Щоб визначити розмір шкурки, її довжину множать на ширину (найбільш широку частину).